

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/71/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123200171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kotora
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7123200171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kotoru a sudcov JUDr. Júliusa Tótha a JUDr. Moniky Šablovej, v spore žalobcu: Peter Jarkovský - CORYN, miesto podnikania: Jesenná 8502/8, 080 05 Prešov, IČO: 32 925 042, zastúpený: JUDr. Michal Feciľak, advokát so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, IČO: 37 941 623, proti žalovanému: Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 36 599 361, o negatívne určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 43Cb/3/2023-184 zo dňa 5. februára 2024, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok Mestského súdu Košice č. k. 43Cb/3/2023-184 zo dňa 5. februára 2024.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalovaný nie je vlastníkom VN prípojky nachádzajúcej sa v obci Dulová Ves, kat. úz. A. B., na parc. E-KN č. 931/5 - trvalý trávny porast o výmere 164960 m², zapísanej na LV č. XXX, na parc. C-KN č. 553/7 - trvalý trávny porast o výmere 15554 m², C-KN č. 549/7 - vodná plocha o výmere 2626 m², C-KN č. 561/1 - ostatná plocha o výmere 73404 m², C-KN č. 557 - lesný pozemok o výmere 229446 m² a C-KN č. 560/3 - trvalý trávny porast o výmere 91870 m², všetky zapísané na LV č. XXXX, v rozsahu od podperného bodu BR314-AI po bod UV314-B463, spolu v dĺžke 923 m, tak ako je táto VN prípojka zameraná - zakreslená v PD skutkového stavu vypracovanej v období 07/2022 spoločnosťou EL PRO KAN, s. r. o.

3. Žalobca k naliehavému právnenému záujmu uviedol aj s odkazom na rozsudok sp. zn. 5 Cdo 31/2011 zo dňa 6.12.2012 a sp. zn. 4 Cdo 34/99, že skutkové tvrdenia uvedené v žalobe zo dňa 10.01.2023 boli podporené dôkazmi, ktoré dostatočným spôsobom preukazujú skutkové okolnosti v prejednávanej veci. Vyriešeniu otázky charakteru právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je potrebné priznať naliehavý právny záujem, pretože objektívne odstráni právnu neistotu vo vzťahu strán sporu k tomu, kto (nie) je vlastníkom spornej prípojky, od čoho sa bude následne odvíjať ďalšie usporiadanie právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným vo vzťahu k spornému vedeniu - vrátane existencie nárokov súvisiacich s vlastníckym právom. Je už na prvý pohľad zrejmé, že nevysporiadané otázky vlastníckeho práva stavajú žalobcu aj žalovaného do vzájomne neistého postavenia a preto je účelné, aby sa súd žalobou zaoberal. Podaná žaloba je spôsobilým a prípustným prostriedkom usporiadania právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, vedie k navodeniu právnej istoty a vytvoreniu pevného základu pre budúce ďalšie usporiadanie ich vzťahov, teda je účelné, aby sa súd ďalej zaoberal meritom veci.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil tak, že žaloba bola zo strany žalobcu podaná podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP, teda ide o žalobu, ktorou sa žalobca domáha určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. V podanej žalobe ide o negatívne určenie vlastníckeho práva k časti VN prípojky, ktorý právny predchodca žalobcu mal nadobudnúť originárnym spôsobom - výstavbou VN prípojky. Nevyhnutným predpokladom úspešnosti danej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcu na žalobcom požadovanom určení, ktorý sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom dosiahne odstránenie spornosti žalobcovho práva a neistoty v jeho právnom vzťahu.

Ako to vyplývalo z obsahu žaloby, žalobca sa stal vlastníkom VN prípojky na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy so spoločnosťou ELINVEST s. r. o. a to v roku 2014. V roku 2022 si dal žalobca vyhotoviť Projektovú dokumentáciu č. 7/2022 (ďalej len „PD“) spoločnosťou EL PRO KAN s. r. o., pričom však pri vzájomnej komunikácii sporových strán došlo zo strany žalovaného k vyjadreniu, že zo strany žalovaného môže byť odkúpená VN prípojka v rozsahu UV314-B463 po UV314-B462 v dĺžke cca 500 m, Rozsah nadzemného VN vedenia od BR314-AI po UV463 je majetkom žalovaného (e-mail zo dňa 11.8.2022, č. l. 27 spisu).

5. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný v konaní preukázal, že k VN prípojke, resp. jej časti vykonal v roku 2018 rekonštrukciu úpravy vedenia VN v dĺžke 1101 m, výmenu podperných bodov v rozsahu 13 ks, odbornú prehliadku a zabezpečil aj revíziu správu týkajúcu sa rekonštrukcie (č. l. 114-121). Z uvedeného vyplýva, že uvedenú časť VN vedenia mal žalovaný v držbe a užíval ju ako vlastník. Zároveň žalovaný poukázal vo svojom vyjadrení na skutočnosť, že zo strany predchodcu žalobcu, spoločnosti ELINVEST s. r. o. bola so žalovaným uzatvorená zmluva o pripojení do distribučnej sústavy, a to dňa 13.06.2014, t. j. po nadobudnutí VN prípojky uvedenou spoločnosťou na základe KZ č. KE10/4-56/2013/1014006-Kzp. Čl. VI. bod 1 uvedenej zmluvy o pripojení uvádza: „Vymedzenie vlastníckych vzťahov za miestom odbočenia od distribučnej sústavy: elektrická prípojka od miesta odbočenia od distribučnej sústavy až po istiaci prvok distribučnej sústavy (vrátane) je vo vlastníctve PDS /Prevádzkovateľ distribučnej sústavy/“ (č. l. 122 - 123). Uvedené dojednanie je v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 zákona o energetike.

6. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že z uvedeného vyplýva, že napriek skutočnosti, že sa žalobca považuje za vlastníka VN prípojky nadobudnutej od právneho predchodcu, pričom vlastnícke právo nadobudol titulom výstavby - teda originárnym spôsobom, zo stranami sporu predložených vyjadrení a dôkazov (viď body 35. a 36. napadnutého rozsudku) vyplýva, že okrem spornosti vlastníctva k VN prípojke, resp. jej časti je sporné aj majetkové rozhranie tak ako to vyplýva zo Zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy zo dňa 13.06.2014, rekonštrukcie vedenia v dĺžke 1101 m a Projektovej dokumentácie č. 7/2022. Z uvedeného dôvodu, prípadné negatívne určenie vlastníckeho práva v zmysle petitu podanej žaloby by neodstránilo spornosť medzi stranami sporu a nepredstavovalo by záruku odvrátenia budúceho súdneho sporu medzi stranami. Na základe uzatvorenej Kúpnej zmluvy pôvodného vlastníka so spoločnosťou ELINVEST s.r.o. a následne nadobudnutím VN prípojky žalobcom od ELINVEST s.r.o. nie je zrejmé, ktorá časť VN vedenia bola predmetom prevodov. Uvedený nedostatok nie je odstránený ani Projektovou dokumentáciou č. 7/2022 spoločnosti EL PRO KAN, s.r.o., ktorú si dal spracovať žalobca.

7. V rámci právneho posúdenia súd prvej inštancie uviedol, že pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či sa len nevyvolá konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla.

Súd prvej inštancie uzavrel, že z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu na podanie žaloby podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP súd žalobu zamietol.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol vo veci úspešný priznal náhradu účelne vynaložených trov konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca. Podanie odvolania odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP.

10. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nemá naliehavý záujem na požadovanom určení, pričom napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie.

11. Odôvodnenie akéhokoľvek rozsudku nemôže byť považované za dostatočné v prípadoch, kedy súd zo zisteného skutkového stavu (bez toho, aby bližšie ozrejmil svoje pohnútky) pokusom o antické deus ex machina z ničoho nič dospeje k ničím nepodloženému a neodôvodnenému záveru, že negatívne určenie by neodstránilo spornosť v právnom vzťahu medzi stranami. Uvedené skutočnosti bez ďalšieho potvrdzuje bod 51. napadnutého rozsudku, v ktorom súd síce považoval za potrebné uviesť chronologický vývoj veci, avšak bez toho, aby k uvedenému pripojil akékoľvek vysvetlenie, ako tieto skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu ovplyvnili (a či vôbec mali vplyv na) výsledok sporu. Skutočné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie nie je možné zistiť ani z uvádzaných teoretických právnych východísk (bod 47., bod 52.), nakoľko aj tieto sú obsahovo prázdne, pretože súd prvej inštancie na ne žiadnym spôsobom nenaviazal a nezdôvodnil ich (i)relevanciu v prejednávanej právnej veci na daný skutkový stav.

12. Z napadnutého rozsudku vyplýva jediný argument súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, a síce, že prípadné negatívne určenie vlastníckeho práva v zmysle petitu podanej žaloby by neodstránilo spornosť medzi stranami sporu a nepredstavovalo by záruku odvrátenia budúceho súdneho sporu medzi stranami. Záver súdu nemôže obstať, pretože v kontexte súdom prvej inštancie uvedených dôvodov (zosumarizovaných stranami sporu tvrdených skutočností v spore) nemá logický, a ani právny základ.

13. Podanou žalobou sa žalobca domáha negatívneho určenia, a síce, že žalovaný nie je vlastníkom VN prípojky v presne špecifikovanej časti. K podaniu uvedenej žaloby žalobca pristúpil po tom, čo žalovaný v tejto časti VN prípojky začal spochybňovať jeho vlastnícke právo. Žalovaný spochybňuje vlastnícke právo žalobcu napriek tomu, že doposiaľ (v súdnom konaní nevynímajúc) nepredložil akýkoľvek dôkaz o ním tvrdenom vlastníckom práve, a ani o nadobúdacom titule.

14. Dodal, že je pravdou (a žalobca nespochybňuje skutočnosť), že na základe tvrdení strán sporu sa v prejednávanej právnej veci stali sporné viaceré otázky, a síce tie, ktoré súd prvej inštancie uviedol v bode 50. napadnutého rozsudku a ktoré si žalobca ďalej dovoľuje súhrne označiť ako „sporné aspekty vlastníckeho práva“. Súd za tieto označil (i) spornosť vlastníckeho práva k VN prípojke, (ii) sporné majetkové rozhranie v zmysle Zmluvy z 13.06.2014 a (iii) rekonštrukciu VN vedenia. Súd tieto aspekty síce správne označil za sporné, avšak na ich základe nemožno dôjsť k záveru o zamietnutí žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, pretože sa jedná o prejudiciálne otázky, ktoré súd mohol a mal v prejednávanej právnej veci riešiť za účelom ozrejmenia ich (potenciálneho) vplyvu na rozhodnutie vo veci samej.

15. Namiesto aktívneho prístupu k riešeniu súdnych sporov však súd prvej inštancie síce vymenoval sporné otázky v prejednávanej právnej veci, bližšie sa im však nevenoval, keď z nich bez ďalšieho vyvodil, že prípadné negatívne určenie vlastníckeho práva v zmysle petitu podanej žaloby by neodstránilo spornosť medzi stranami sporu a nepredstavovalo by záruku odvrátenia budúceho súdneho sporu medzi stranami. Uvedené však logicky nemôže obstať, pretože prípadné negatívne určenie vlastníckeho práva by nevyhnutne znamenalo, že súd by sa spornými otázkami aj reálne zaoberal, nie ich len vymenoval v napadnutom rozsudku. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 35/2019 zo dňa 16.05.2019, v zmysle ktorého účelom civilného procesu je spory riešiť (rozhodovať ich) a prinášať spravodlivosť, a nie ich odmietat' (teda „nesúdiť“) cez rôzne arbitrárne procedurálne rituály. Súd prvej inštancie mal v prejednávanej právnej veci vec posúdiť v zmysle právne významných skutočností, ktoré žalobca a žalovaný počas konania na súde prvej inštancie uvádzali a (ne)preukazovali. Aj v prejednávanej právnej veci tak konajúci súd mal v prvom rade povinnosť zaoberať sa materiálным predmetom sporu, a nielen vymenovať sporné otázky, na ktoré bolo povinnosťou poskytnúť odpovede nie zo strany strán konania, ale samotným súdom, ktorý však na svoje poslanie rezignoval.

16. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za správny, vychádzajúci z dostatočne zisteného skutkového stavu a opierajúci sa o správne právne posúdenie. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a arbitrárny, naopak považoval ho vzhľadom na procesný postup žalobcu za dostatočne odôvodnený. Naďalej trvá na domnienke, že žalobca hodnoverne nezdôvodnil naliehavý právny záujem na požadovanom negatívnom určení. Bol toho názoru, že negatívne určenie neodstráni stav objektívnej právnej neistoty, pretože by nebolo možné z negatívneho určenia vyvodiť, kto je skutočne vlastníkom spornej časti tzv. VN prípojky. Skutočnosti uvádzané žalobcom vychádzajú z nesprávne vyhodnoteného skutkového stavu a nesprávnej aplikácie príslušných právnych predpisov. Elektrická prípojka sa v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike („ďalej len zákon o energetike“) začína odbočením elektrického vedenia od distribučnej sústavy smerom k odberateľovi elektriny, alebo je súčasťou distribučnej sústavy. Za odbočenie elektrického vedenia sa v tomto posudzovanom prípade považuje jeho odbočenie od vzdušného alebo káblového vedenia. (§ 39 ods. 2 zákona o energetike). Na hranici vedenia distribučnej sústavy (t.j. na konci spornej časti vedenia v dĺžke približne 1000 m) sa nachádzajú tzv. izolátory, ktoré vytvárajú vyššie uvedené odbočenie elektrického vedenia od distribučnej sústavy. Elektrické vedenie, ktoré slúži na pripojenie viacerých odberateľov elektriny z jednej elektrickej prípojky, nie je súčasťou elektrickej prípojky (§ 39 ods. 5 Zákona o energetike). Nejde teda - ako uvádza žalobca o „časť VN prípojky“, ktorá má celkovú dĺžku približne 1500 m, a rovnako sporné vedenie nie je súčasťou žalobcom definovanej VN prípojky.

Negatívne určenie preto neodstraňuje spornosť ale len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Uvedenú skutočnosť potvrdil žalobca aj vo svojich doterajších vyjadreniach, keď uviedol, že od určenia skutočnosti, kto nie je vlastníkom sporenej prípojky sa následne bude odvíjať ďalšie usporiadanie právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným – vrátane existencie ďalších nárokov. Naliehavosť právneho záujmu na negatívnom určení vlastníckeho práva žalobca nepreukázal, pretože takýmto negatívnym určením sa v porovnaní s existujúcim stavom právne postavenie žalobcu nezlepšuje, a neodstráni sa tým jeho právna neistota v danom právnom vzťahu, ale naopak, pretrváva naďalej a nevylučuje ďalšie konania.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok na trovy žalobcu potvrdil.

18. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu bolo doručené žalobcovi dňa 09.05.2024. Žalobca odvolaciu repliku nepodal.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

20. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

21. Žalobca podal odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP.

22. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je daný vtedy, ak je na strane súdu taký závažný procesný postup, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva, a to v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri

aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia, ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

24. Základom rozhodnutia odvolacieho súdu je aplikácia ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, keďže sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom zdôvodnil prečo žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd na dôvody napadnutého rozhodnutia, na jeho skutkové ako aj právne závery odkazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalobcu uvádza nasledovné:

25. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v prejednáwanej veci ide o žalobu podanú v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) CSP.

26. Žalobným návrhom podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je. Navrhovateľa zaťažuje dôkazové bremeno, spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určenie právneho vzťahu alebo práva, v čase rozhodovania súdu, má naliehavý právny záujem. Tento bude spravidla daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia, a ak právne postavenie navrhovateľa by bez takéhoto určenia bolo neisté. V konaní o určenie, či tu právny vzťah je, alebo nie je, navrhovateľa zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určenie právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Kladný ani záporný určovací rozsudok nie je prekážkou rozsúdenej veci pre žalobu na plnenie, ktorej základom je to isté právo. V prípade, ak súd právoplatným rozhodnutím zamietne kladnú určovaciu žalobu, je tým vyriešený základ prípadnej žaloby na plnenie. Ak súd vyhovie zápornej určovacej žalobe, je tým vyriešený základ neskoršej žaloby na plnenie.

27. Naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia (nie faktického) a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce, ako táto neistota vznikla. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určenie právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcu. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu predpokladaná citovaným zákonným ustanovením nachádza svoje vyjadrenie v petite, ktorý žalobca vo svojom návrhu zvolil.

28. Teda súčasťou právneho posúdenia veci súdom je v prípade určovacej žaloby aj posúdenie jej procesnej prípustnosti z hľadiska preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Právny záver, ktorý súd zaujme pri posudzovaní určovacej žaloby z hľadiska opodstatnenosti žalobcom uplatnených nárokov, zahŕňa v sebe (aj bez výslovného vyjadrenia) tiež záver súdu o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

29. Už v zmysle skoršej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu (v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku) išlo o posúdenie, či podaná žaloba predstavuje vhodne (účinne a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti alebo neistoty práva. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 91/2006 konštatoval, že nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť a ktorý sám osebe

a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu“ (bližšie pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 14.09.2017 sp. zn. 3 Cdo 24/2017).

30. Právny záujem, ktorý bol podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby (§ 80 písm. c/ OSP), musel byť naliehavý v tom zmysle, že vyhovením žalobe bolo možné odstrániť spornosť určitého právneho vzťahu a ochranu práv žalobcu alebo jeho oprávnených záujmov. Súdna prax vychádzala z toho, že: (1) naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáhal) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty, (2) tento záujem je daný vtedy, pokiaľ by bez súdom vysloveného určenia bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neisté, (3) záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá posúdenie, či podaná určovacia žaloba je vhodný (správne zvolený a prípustný) procesný nástroj ochrany jeho práva, (4) naliehavý právny záujem je daný tiež vtedy, ak sa určovacou žalobou vytvorí pevný právny základ pre vzťahy účastníkov a predíde prípadným ďalším sporom, (5) naliehavý právny záujem je spravidla daný všade tam, kde rozhodnutie súdu bude podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností, (6) naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je, môže mať aj tretia osoba (na samom úkone alebo právnom vzťahu bezprostredne nezúčastnená), pokiaľ preukáže, že požadovaným určením sa priaznivo ovplyvní (zlepší) jej právne postavenie (pozri bližšie rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.4.2017 sp. zn. 1 VCdo 1/2017).

31. Odvolací súd zdôrazňuje, že nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať, ktorý bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu. Je potrebné takisto zdôrazniť, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak sa jej prostredníctvom vytvorí pevný základ právnych vzťahov, ktorým sa dosiahne odvrátenie prípadných budúcich sporov účastníkov.

32. Odvolací súd je toho názoru, že ani z vykonaného dokazovania naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení nevyplýva, a to najmä preto, že sa ním natrvalo nevyrieši vzťah medzi sporovými stranami, ani sa ním nepredíde ďalšiemu súdnemu konaniu (konaniam) napr. prípadné ďalšie spory z dôvodu udržiavania sporného úseku zo strany žalovaného. Vzhľadom na znenie petitu negatívna žaloba v prejednávanej veci s definitívnou platnosťou nevyrieši vzťahy medzi účastníkmi, ani neusporiada vzťahy medzi nimi do budúcnosti, nevyrieši ani príčinu, pre ktorú bola žaloba podaná (pozri bližšie bod 6. odôvodnenia). Uvedené je v absolútnom rozpore s účelom určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP, preto súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu zamietol.

33. Závery súdu prvej inštancie sú súladné aj zo závermi vyplývajúcimi z rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 1/2017 z 27. apríla 2017 k otázke posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu.

34. Odvolací súd po preskúmaní veci takisto dospel k záveru, že námietka žalobcu týkajúca sa arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku t.j. nedostatočnej odôvodnenosti a nepresvedčivosti (nepreskúmateľnosti) písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu, nie je dôvodná.

35. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil v dostatočnom rozsahu (v zmysle zásad uvedených v ust. § 220 CSP) tak, aby bol pre strany sporu, ale aj pre tretie osoby zrozumiteľný. Písomné vyhotovenie rozsudku je v súlade s § 220 ods. 2 CSP, keďže závery v ňom obsiahnuté sú dostatočné, keď súd prvej inštancie náležite sumárne posúdil skutkové zistenia v nadväznosti na vyhodnotenie celkovej dôkaznej situácie, čím napadnutý rozsudok tak napĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti a preskúmateľnosti. V danej veci súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil z akého dôvodu považoval žalobu žalobcu za nedôvodnú.

36. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný nie je vlastníkom VN prípojky nachádzajúcej sa v obci Dulová Ves, kat. úz. A. B., nachádzajúcej sa na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX, v rozsahu od podperného bodu BR314-AI po bod UV314-B463, spolu v dĺžke 923 m, tak ako je táto VN prípojka zameraná - zakreslená v PD skutkového stavu vypracovanej v období 07/2022 spoločnosťou EL PRO KAN, s. r. o. Skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo, pričom správne vychádzal z výsledkov dokazovania vykonaného v konaní vedenom na súde prvej inštancie a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Vec posúdil správne i po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia. Súd prvej inštancie svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobu zamietol aj riadne odôvodnil a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

37. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne. Preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, nakoľko dospel k záveru, že obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozhodnutia z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Zároveň odvolací súd potvrdil aj závislý výrok o trovách konania ako vecne správny.

38. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v tomto odvolacom konaní úspešný priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalobca. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

39. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP) Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).